

Finantsinspeksioon

JUHATUSE OTSUS

Tallinn

23.jaanuar 2023
nr 4.1-1/11

ÜLDKORRALDUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 1 määratletud isikutele loa andmine tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks

1. Õiguslik alus

- 1.1. Finantsinspeksiooni seaduse (edaspidi *FIS*) § 2 lõike 1 kohaselt on riiklik finantsjärelevalve FIS-i tähenduses järelevalve riikliku finantsjärelevalve subjektide üle ning muu hulgas FIS-is, krediidiasutuste seaduses (edaspidi *KAS*) ja väärtpapierituruse seaduses (edaspidi *VPTS*) ning nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud tegevuse üle.
- 1.2. FIS § 3 lõike 1 kohaselt teostatakse finantsjärelevalvet finantssektori stabiilsuse, usaldusväarsuse ja läbipaistvuse ning toimimise efektiivsuse suurendamise, süsteemsete riskide vähendamise ning finantssektori kuritegelikel eesmärkidel ärakasutamise tõkestamisele kaasaaitamise eesmärgil, et kaitsta klientide ja investorite huve nende vahendite säilimisel ning seeläbi toetada Eesti rahasüsteemi stabiilsust.
- 1.3. FIS § 55 lõike 1 kohaselt teeb Finantsinspeksiooni juhatus otsuseid ja ettekirjutusi ning annab Inspeksiooni nimel korraldusi ja üldkorraldusi. FIS § 18 lõike 2 punkti 4¹ kohaselt otsustab juhatus finantsjärelevalve teostamisega seotud küsimuses FIS § 2 lõikes 1 nimetatud seadustes sätestatud alustel üldkorralduse andmise Euroopa Liidu õigusaktides liikmesriigile või pädevale asutusele jäetud riigisiseste valikute kohaldamiseks.
- 1.4. VPTS § 48 lõike 1 kohaselt peab investeerimisühinguna tegutsemiseks isikul olema vastav tegevusluba. VPTS § 51 lõike 1 kohaselt annab tegevusloa ja tunnistab selle kehtetuks Finantsinspeksioon oma otsusega.
- 1.5. KAS § 13 lõike 1 järgi annab krediidiasutuse tegevusluba õiguse osutada VPTS § 43 lõikes 1 sätestatud investeerimisteenuseid ja VPTS §-s 44 sätestatud investeerimisteenuse kõrvalteenuseid tegevusloas sätestatud ulatuses. KAS § 13 lõike 2 kohaselt annab Eestis äriregistrisse kantud äriühingule krediidiasutuse tegevusloa Finantsinspeksioon.
- 1.6. Vastavalt VPTS § 230 lõike 1 punktile 6 on Finantsinspeksioonil kõik VPTS-is ja FIS-is sätestatud õigused järelevalve teostamisel ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 600/2014 (edaspidi *MiFIR*) kohase täitmise üle.
- 1.7. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL (edaspidi *MiFID II*) artikli 67 lõike 2 järgi määrab iga liikmesriik pädevad asutused, kes täidavad MiFIR-is ja MiFID II-s sätestatud ülesandeid. Eestis on vastavaks pädevaks asutuseks Finantsinspeksioon¹.
- 1.8. MiFIR artikli 21 lõige 1 sätestab, et investeerimisühingud, kes sõlmivad oma arvel või kliendi nimel tehinguid kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpapierite ning tuletisinstrumentidega (edaspidi *mittekapitaliinstrumentid*),

¹ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/mifid_ii_mifir.pdf

avalikustavad nende tehingute mahud ja hinnad ning sõlmimise ajad. Kõnealune teave avalikustatakse MiFIR artikli 2 lõike 1 punktis 34 defineeritud tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kaudu.

- 1.9. MiFIR artikli 21 lõike 1 kohaseid kauplemisjärgse läbipaistvuse eesmärgil esitatavaid andmeid täpsustab Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/583 (edaspidi *RTS 2*) artikli 7 lõige 1. Eelviidatud sätte alusel kuuluvad avaldatavate andmete hulka muu hulgas kauplemise kuupäev ja kellaaeg, finantsinstrumendi tunnuskood, hind, täitmiskoht, valuuta ja kogus.
- 1.10. *RTS 2* artikli 7 lõike 4 kohaselt avalikustatakse kauplemisjärgne teave reaajale nii lähedasel ajal kui tehniliselt võimalik, sealhulgas MiFIR-i kohaldamise esimesel kolmel aastal 15 minuti jooksul pärast asjaomase tehingu tegemist ning seejärel (ehk alates 03.01.2021) 5 minuti jooksul.
- 1.11. MiFIR artikli 11 lõike 1 järgi võivad pädevad asutused anda kauplemiskohta korraldavatele turukorraldajatele ja investeerimisühingutele loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks sõltuvalt tehingute liigist või mahust.
- 1.12. MiFIR artikli 11 lõike 1 järgi võivad pädevad asutused eelkõige anda loa avalikustamisega viivitamiseks seoses tehingutega, mis:
  - a) on kauplemiskohas kaubeldavate mittekapitaliinstrumentide või selle liigi tavalise turumahuga võrreldes suuremahulised. *RTS 2* artikli 9 kohaselt käsitatakse tehingut võrreldes tavapärase turumahuga suuremahulisena, kui see on võrdne sellise tehingu miinimummahuga, mis arvutatakse *RTS 2* artiklis 13 sätestatud meetodi kohaselt, või sellest suurem või
  - b) on seotud kauplemiskohas kaubeldavate mittekapitaliinstrumentide või selliste instrumentide liikidega, millel puudub likviidne turg. Likviidse turu klassifitseerimise meetodikat täpsustab *RTS 2* artikli 13 lõige 1;
  - c) ületavad kauplemiskohas kaubeldavatele mittekapitaliinstrumentidele või selliste instrumentide liikidele omast mahtu ja mis tekitab likviidsuse pakkujatele tarbetu riski ning mille puhul võetakse arvesse seda, kas asjakohased turuosalisel on jae- või hulgiinvestorid. *RTS 2* artikli 10 kohaselt käsitatakse tehingut finantsinstrumendile omast mahtu ületavana, kui see on võrdne tehingu miinimummahuga, mis arvutatakse *RTS 2* artiklis 13 sätestatud meetodi kohaselt, või sellest suurem.
- 1.13. *RTS 2* artikli 8 lõige 1 sätestab, et juhul, kui pädev asutus lubab MiFIR artikli 11 lõike 1 kohaselt tehingu andmete avalikustamisega viivitada, avalikustavad väljaspool kauplemiskohta kauplevad investeerimisühingud ning kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud iga tehingu hiljemalt kell 19.00 kohaliku aja järgi teisel tööpäeval pärast tehingu kuupäeva.
- 1.14. Vastavalt MiFIR artikli 21 lõike 4 esimesele lõigule võivad pädevad asutused anda investeerimisühingutele loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks või nõuda vähete üksikasjade avalikustamist tehingu kohta või kokkuvõtlikul kujul üksikasjade avalikustamist mitme tehingu kohta või nende kahe kombinatsiooniga viivitamise ajavahemiku jooksul või lubada üksikute tehingute mahu mitteavaldamist pikendatud viivitamise ajavahemiku jooksul või mitteomakapitali finantsinstrumentide puhul, mis ei ole avalikud võlakohustused, lubada mitme tehingu avaldamist kokkuvõtlikul kujul pikendatud viivitamise ajavahemiku jooksul või avalike võlakohustuste puhul lubada mitme tehingu avaldamist kokkuvõtlikul kujul määramata ajaks ning ajutiselt peatada lõikes 1 viidatud kohustuste täitmise samadel tingimustel, nagu on sätestatud MiFIR artiklis 11.
- 1.15. MiFIR artikli 21 lõike 4 teine lõik sätestab, et juhul, kui MiFIR artikli 11 alusel vastu võetud meetmed näevad teatavate kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja tuletisinstrumentide tehingute kategooriate puhul ette tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamise ja vähete üksikasjade avalikustamise või kokkuvõtlikul kujul üksikasjade avalikustamise või nende kahe kombinatsiooni või tehingute mahu avalikustamata jätmise, kohaldatakse seda võimalust nende tehingute suhtes ka siis, kui need toimuvad väljaspool kauplemiskohtasid.

2. Haldusakti adressaadid

- 2.1. Käesolevas haldusaktis sätestatu kohaldub Eesti investeerimisühingutele, kellele on Finantsinspeksioon tegevusloa andnud, ja nagu need on defineeritud MiFIR artikli 2 lõike 1 punktis 1.

3. Kaalutusõigus ja proportsionaalsus

- 3.1. Finantsinspeksioon on MiFIR artikli 21 järgi tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamise korra kohaldamise otsuse tegemisel lähtunud FIS §-s 3 sätestatud finantssektori stabiilsuse, usaldusväarsuse ja läbipaistvuse ning toimimise efektiivsuse suurendamise, süsteemsete riskide vähendamise ning finantssektori kuritegelikel eesmärkidel ärakasutamise tõkestamisele kaasaaitamise eesmärkidest.
- 3.2. Üldkorralduse eesmärk on võimaldada Eesti investeerimisühingutel rakendada MiFIR-i järgset õigust viivitada tehingute üksikasjade avalikustamisega.
- 3.3. Eesti investeerimisühingutel ei ole seni olnud lubatud rakendada MiFIR-i järgset õigust viivitada tehingute üksikasjade avalikustamisega. Samas on ESMA 2021. aasta vabastuste ja viivituste aastaaruande² järgi tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamine lubatud enamus liikmesriikides.
- 3.4. Arvestades, et Eesti investeerimisühingud teevad samamoodi tehinguid, millele on võimalik kohaldada üksikasjade avalikustamisega viivitamist, on mitmed neist avaldanud soovi rakendada vastavat avalikustamisega viivitamise korda.
- 3.5. Seni on Eesti investeerimisühingud avaldanud soovi viivitada eelkõige selliste mitteomakapitali finantsinstrumentidega sooritatud tehingute üksikasjade avaldamisega, mis vastavad MiFIR artikli 11 lõike 1 punktidele a-c.
- 3.6. Seega annab Finantsinspeksioon kooskõlas MiFIR artikli 21 lõikes 4 sätestatuga väljaspool kauplemiskohta tegutsevatele investeerimisühingutele loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks MiFIR artikli 11 lõike 1 punktide a-c järgi. Tehingute avalikustamisega viivitamise tingimusi täpsustab RTS 2 artikkel 8.
- 3.7. Finantsinspeksioon on otsuse tegemisel arvestanud muu hulgas järgnevaid asjaolusid:
- tehingute avalikustamise kohustuse soovimatu tagajärg võib teatud juhtudel olla likviidsuse kahjustamine ja/või riskipositsioonide avalikustamine, mida sedastab ühtlasi RTS 2 preambula 2. Eelnimetatud tagajärjed on akuutsed tavapärasest suurema tehingu mahu või vähese likviidsusega finantsinstrumentide puhul. Sellised tehingud võivad muu hulgas olla tundlikud informatsiooni lekkele, millele turg võib reageerida ebasoodsalt;
  - Eesti investeerimisühingutel on seni puudunud paindlikkus, mis on rakendatud enamus liikmesriikides. Siinkohal on muu hulgas oluline arvestada, et likviidsus võib koonduda ja turuosalistes eelistada jurisdiktsioone, mis pakuvad paremaid tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamise tingimusi. Seega aitab ühetaoline õigusraamistik kaasa võimalike konkurentsimoonutuste kõrvaldamisele ja tagab Euroopa Liidu üleselt harmoniseeritud tingimused.

4. Ära kuulamisõiguse tagamine

- 4.1. Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 40 lõike 3 punkti 6 kohaselt võib haldusmenetluse läbi viia menetlusosalise arvamust ja vastuväiteid ära kuulamata, kui haldusakt antakse üldkorraldusena või menetlusosaliste arv on suurem kui 50.

---

² <https://www.esma.europa.eu/press-news/esma-news/esma-publishes-its-annual-report-waivers-and-deferrals>

Finantsinspeksioon

- 4.2. HMS § 51 lõike 2 kohaselt on üldkorraldus haldusakt, mis on suunatud üldiste tunnuste alusel kindlaksmääratud isikutele või asja avalik-õigusliku seisundi muutmisele. Käesolev haldusakt on üldkorraldus.
- 4.3. Finantsinspeksioon annab üldkorraldusega Eesti investeerimisühingutele võimaluse rakendada MiFIR-i järgset õigust viivitada tehingute üksikasjade avalikustamisega. Finantsinspeksioon on üldkorraldusega tehtava valiku osas andnud menetlusosalistele võimaluse esitada arvamusi ja vastuväiteid. Menetlusosalistel üldkorralduse eelnõule vastuväiteid ei olnud.

5. Haldusakti kättetoimetamine ja avalikustamine

- 5.1. HMS § 62 lõike 1 kohaselt tehakse haldusakt menetlusosalisele teatavaks vabas vormis, kui seaduses või määruises ei ole sätestatud teisiti.
- 5.2. HMS § 25 lõike 3 kohaselt toimetatakse dokument kätte juhul, kui see on seaduse või määrusega ette nähtud, ning muudel juhtudel piisab dokumendi teatavakstegemisest vabas vormis.
- 5.3. Käesoleval hetkel on teada kõik Finantsinspeksioonilt KAS § 13 lõike 1 ja VPTS § 48 lõike 1 alusel kehtiva tegevusloa saanud isikud, kes vastavad MiFIR artikli 2 lõike 1 punktis 1 defineeritud isikutele. Seega on teada kõik konkreetsed isikud, kellel võimaldatakse loa alusel kasutada MiFIR-i järgset õigust viivitada tehingute üksikasjade avaldamisega.
- 5.4. Seega tehakse käesolev otsus asjakohastele investeerimisühingutele teatavaks selle kättetoimetamisega.
- 5.5. FIS § 53 lõike 3 punkti 1¹ järgi avalikustab Finantsinspeksioon oma veebilehel FIS § 55 lõike 1 alusel antud üldkorraldused.
- 5.6. Otsuse avaldamine Finantsinspeksiooni veebilehel võimaldab sellega tutvuda kõigil isikutel, muu hulgas võimaldab see otsusega tutvumist ka võimalikel tulevastel Eesti investeerimisühingutel.

6. Resolutsioon

Lähtudes eeltoodust ja tuginedes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 600/2014 artiklitele 11 ja 21 ning finantsinspeksiooni seaduse § 18 lõike 2 punktile 4¹ ja § 55 lõikele 1

otsustas Finantsinspeksiooni juhatus:

1. Anda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 600/2014 artikli 21 lõike 4 alusel investeerimisühingutele, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsetele täitjatele, väljaspool kauplemiskohtasid võlakirjadega, struktureeritud finantstoodetega, lubatud heitkoguste väärtpaberitega ning tuletisinstrumentidega sooritatud tehingute suhtes luba viivitada tehingute üksikasjade avalikustamisega seoses tehingutega:
  - a) mis on suuremahulised võrreldes tavapärase turumahuga (MiFIR artikli 11 lõike 1 punkt a ja RTS 2 artikli 8 lõike 1 punkt a) või
  - b) mis tehakse mittekapitaliinstrumenti või mittekapitaliinstrumentide klassiga, millel ei ole likviidset turgu (MiFIR artikli 11 lõike 1 punkt b ja RTS 2 artikli 8 lõike 1 punkt b);
  - c) mis ületavad mittekapitaliinstrumentidele omast mahtu (MiFIR artikli 11 lõike 1 punkt c ja RTS 2 artikli 8 lõike 1 punkt c).
2. Resolutsiooni punktis 1 nimetatud isik võib iga väljaspool kauplemiskohta sooritatud tehingu avalikustada hiljemalt kell 19.00 kohaliku aja järgi teisel tööpäeval pärast tehingu kuupäeva juhul, kui avalikustamisega viivitamine on lubatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 600/2014 artikli 11 lõikega 1 (RTS 2 artikli 8 lõige 1).

Finantsinspeksioon

3. Finantsinspeksioonil on igal ajal õigus tunnistada käesolev üldkorraldus kehtetuks. Vastav kehtetuks tunnistamise otsus hakkab kehtima mitte varem kui 30. kalendripäeval otsuse tegemisest arvates.
4. Käesolev otsus jõustub selle vastu võtmise hetkest.

Ärakiri otsusest toimetatakse kätte kõigile investeerimisühingutele, nagu need on defineeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 1. Otsus avalikustatakse Finantsinspeksiooni veebilehel.

Otsuse peale võib esitada halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras kaebuse Tallinna Halduskohtule 30 päeva jooksul haldusakti teatavaks tegemisest arvestades.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kilvar Kessler
juhatuse esimees